

AYOLLARDA LAKTATSIYA DAVRIDA TISHLARNI OLIB TASHLASHDAN SO'NG KELIB CHIQUADIGAN ALVEOLITLAR VA ALVEOLAR O'SIQ ATROFIYASINI OLDINI OLISH

Gafurova Dilshodaxon Alisherovna

Andijon davlat tibbiyot instituti stomatologiya yo`nalishi magistri

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10868196>

Tish olish eng keng tarqalgan stomatologik muolajalardan biridir, ammo laktatsiya davrida ayollarda bu jarayon bir qator qo'shimcha muammolar, jumladan alveolit va alveolyar o'siqlarning atrofiyasi bilan birga bo'lishi mumkin. Ushbu asoratlarni tiklanish jarayonini sezilarli darajada kechiktirishi va onaning ham, chaqaloqning ham sog'lig'iga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Ushbu maqolada biz laktatsiya davrida ayollarda tish chiqarishdan keyin alveolit va alveolyar o'siqlarning atrofiyasining oldini olish usullarini ko'rib chiqamiz.

Alveolit va alveolyar o'siq atrofiyasi haqida tushuncha

Alveolit - yaraning to'g'ri bitishi sodir bo'lmaganda, tish olishdan keyin yuzaga keladigan asorat bo'lib, alveolyar katakning yallig'lanishi bilan tavsiflanadi, Jarohat joyida kuchli og'riq kuzatiladi va qo'lansa hid keladi. Alveolyar o'siq atrofiyasi - tish olingan joyida suyak hajmining yo'qolishi, bu esa jag'ning funksiyasi buzulishiga va estetik muammolarga olib kelishi mumkin.

Xavf omillari

Laktatsiya davrida ayollarda alveolitning rivojlanishiga va alveolyar o'siqlarning atrofiyasiga yordam beradigan bir qator xavf omillari mavjud:

Gormonal o'zgarishlar: Laktatsiya davrida progesteron va estrogen kabi gormonlar darajasi beqaror bo'lishi mumkin, bu esa to'qimalarning tiklanishi va yangilanishiga ta'sir qilishi mumkin.

Immunologik o'zgarishlar: laktatsiya davrida ayolning tanasi chaqaloqni himoya qilish uchun immunitet tizimini saqlab qolishga qaratilgan, bu esa tananing yara sohasidagi infektsiyalarga qarshi kurashish qobiliyatini kamaytirishi mumkin.

Stress va charchoq: Yangi tug'ilgan chaqaloqqa g'amxo'rlik qilish stress va charchoqqa olib kelishi mumkin, bu umumiy salomatlikka va tananing tish olishdan keyingi asoratlarga qarshilik qilish xususiyatiga ta'sir qiladi.

Oldini olish usullari

Operatsiyadan oldingi tayyorgarlik: tish chiqarishdan oldin batafsil tekshirish va xavfni baholash muhimdir. Bemor bilan uning sog'lig'i, shu jumladan laktatsiya holatini baholash va individual davolash rejasini ishlab chiqish zarur.

Antimikrobiyal terapiya: operatsiyadan oldin va keyin mikroblarga qarshi vositalardan foydalanish infektsiya va alveolit xavfini kamaytirishi mumkin.

Immunitetni qo'llab-quvvatlash: bemorni sog'lom turmush tarzini, jumladan, immunitet tizimini qo'llab-quvvatlash uchun to'g'ri ovqatlanish, yetarli dam olish va jismoniy faollikni saqlashni tavsiya qilish.

Og'riq va yallig'lanishni nazorat qilish: operatsiyadan keyingi davolanish yallig'lanishga qarshi va og'riq qoldiruvchi dori-darmonlarni qabul qilishni, shuningdek, yarani antiseptik eritmalar bilan muntazam yuvishni o'z ichiga olishi kerak.

Xulosa

Laktatsiya davrida ayollarda tish olish, bu davrda fiziologik jarayonlarning o'ziga xos xususiyatlari tufayli alveolit va alveolyar o'siqlarning atrofiyasi rivojlanish xavfi bilan bog'liq bo'lishi mumkin. Biroq, operatsiyadan oldingi to'g'ri tayyorgarlik, antiseptik choralarga rioya qilish va immunitetni saqlab qolish asoratlari ehtimolini sezilarli darajada kamaytirishi va tezroq tiklanishiga yordam beradi. Bemorlarning tish olish jarayoni va asoratlarni oldini olish usullari haqida batafsil ma'lumot olishlari ularning ham, ularning chaqaloqlarining ham optimal salomatligini ta'minlash uchun muhimdir.

References:

1. Alves ET, Lopes FF, De Santana Santos T, De Lima Lucena P, De Castro CM. Evaluation of alveolar bone repair after tooth extraction in treated hypertensive rats. J Oral Maxillofac Surg. 2019;77(9):1864-1873. doi:10.1016/j.joms.2019.04.007
2. American Academy of Pediatric Dentistry. Guideline on management of acute dental trauma. Pediatr Dent. 2013;35(5):E179-E186.
3. Blakey GH, Jacks MT, Lee JY. Incidence of alveolar osteitis after third molar extraction in patients with HIV infection and the use of chlorhexidine rinse. Oral Surg Oral Med Oral Pathol Oral Radiol Endod. 2004;98(3):261-266. doi:10.1016/j.tripleo.2003.12.002